

OBSAH

PŘEDMLUVA

5

ÚVOD

9

1. ODPOVĚDNOST ZA LIDSKÝ ŽIVOT

10

1.1 Smysl a hodnota lidského života

10

1.2 Počátek lidského života

10

1.2.1 Původ genotypu

11

1.2.2 Fáze rozlišování

12

1.2.3 Vývoj velkého mozku a hominizace

13

1.2.4 Rozlišení mezi lidským a „humanizovaným“ životem

14

1.3 Předávání lidského života

15

1.3.1 Odpovědnost za zdraví dítěte před porodem a po narození

15

1.3.2 Populační problémy

15

1.3.3 Umělý zásah do lidské plodnosti

17

1.4 Potrat

22

1.4.1 Mravní problém a problém zákona

22

1.4.2 Spontánní potrat

23

1.4.3 „Selektivní“ potrat

24

1.4.4 Přerušení těhotenství k záchraně života

25

1.5 Činy proti lidskému životu

25

1.5.1 Vina z nedbalosti a neposkytnutí pomoci

26

1.5.2 Usmrcení nedbalostí

26

1.5.3 Sebevražda

26

1.5.4 Vražda a účast na hromadné vraždě

27

1.5.5 Trest smrti

28

2. ZDRAVÍ A LÉČBA	29
2.1 Smysl a hodnota zdraví a léčby	29
2.1.1 Smyslupnost nemoci a utrpení	29
2.1.2 Co je lidské zdraví?	29
2.1.3 Individuální a sociální odpovědnost za zdraví	30
2.2 Zdravotnická povolání	34
2.2.1 Lékařská etika	34
2.2.2 Etický kodex	36
2.2.3. Vztah lékaře a pacienta	37
2.3 Zdravotnická politika a zdravotní péče	38
2.3.1 Klasický model zdravotnické péče	38
2.3.2 Nové tvůrčí horizonty	38
2.3.3 Zdravotnická politika	39
2.3.4 Klinický výzkum na člověku	40
2.3.5 Klinický výzkum sloužící terapii	41
2.3.6 Klinický výzkum nesloužící bezprostředně terapii	42
3. SMRT A UMÍRÁNÍ	44
3.1 Hledání smyslu smrti	44
3.1.1 Problematika bytí a nebytí	44
3.1.2 Přirozená smrt	45
3.1.3 Je umírání vrcholem svobody?	45
3.2 Život a smrt zbavené smyslu	47
3.2.1 Vyhýbat se myšlence na smrt	47
3.2.2 Nedostatečné začlenění smrti do lékařské praxe	47
3.2.3 Sebevražda a pozitivní eutanazie	48
3.2.4 Povinnost zabránit sebevraždě	50

3.2.5 Proti uzákonění pozitivní eutanazie	50
3.3 Okamžik smrti a proces umírání	54
3.3.1 Od srdeční smrti ke smrti mozkové	54
3.3.2 Délka umělého dýchání	55
3.3.3 Překonání smrti	56
3.3.4 Ireverzibilní kóma	61
3.3.5 Organové transplantace	61
3.3.6 Právo umírajícího na pravdu	63
3.4 Prodlužovat život, nebo umírání?	64
3.4.1 Novost problematiky	64
3.4.2 Rozlišování řádných a mimořádných prostředků	65
3.4.3 Obětavá péče místo uzdravení	65
LITERATURA	67
DOPORUČENÁ LITERATURA KE STUDIU	68

¹ Srov. T. Prüfer, V. Stollorz, *Bioethik*, Europäische Verlag, Hamburg 2003, s. 4.

² Hans-Martin, vysoký úředník SS v Institutu pro hygienu v Osvětimu prohlásil, že málem konal pokusy na lidech, kteří bychom jinak museli provádět na zvířatech.